

OSZTÁLYOZÁS

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Chester A. Mos

Cím:

Saját könyvtár

Forrás:

Közélet,
(Hely)

1962. jún. 14.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

027.2

Idő

"1962"

Személy

Helyszám

Kedves Barátom!

Régen találkoztunk, s most, hogy összefutottunk az utcán, örültünk egymásnak, s örültünk annak is, hogy mindketten könyveket szorongatunk a hónunk alatt. Te könyvtárból jöttél, én a könyvesboltból.

— Könyveket vettél? — csodálkoztál. — Butaság... Ma már nincs jelentősége a saját könyvtárnak. Minden könyvet megkaphatsz, a „Szabó Ervin”-ben. Minek kell hát akkor drága pénzért könyveket venni?

Nem adtam igazat Neked, de amit mondtál, elgondolkoztatott. Valóban... Van-e jelentősége 1962-ben a saját könyvtárnak?

Szeretném ezt a hétvégi levelet felhasználni arra, hogy vitatkozzak egy kicsit veled, már csak azért is, mert bizonyára nem vagy egyedül a saját könyvtárra vonatkozó elméletteddel.

Saját könyvtár... Hazamész, átöltözöl, szokott, beidegzett mozdulattal kiemelsz egy könyvet a polcról. Ledobod magad a díványra, közelebb húzod a hamutartót, fölkatintod a kis olvasólámpát, rágyújtasz és belelapozol a könyvbe. Ugye milyen egyszerű, milyen természetes? Pedig... Emlékszem, hogy kisfiú korunkban milyen szent áhitattal áldogáltunk dr. Szilassy Kiss Dániel hatalmas, mennyezetig érő könyves vitrinje előtt, amíg illusztris osztálytársunk, az ifjabb Szilassy kegyeskedett kikeresni nekünk egy-egy könyvet az algebra és a nyelvtan óráért. Mert te tanítottad a tisztelt úrfit, a Pithagoras-tételre és én igyekeztem a fejébe verni a grammatika szabályait. Ezért a méltóságos papa időnként vállon veregetett bennünket, a nagyságos kisasszony habos kakaóval kínálta és a tisztelt úrfi pedig könyveket kölcsönzött. Könyveket, melyeket soha nem tudtunk volna megvenni, s amelyeket a Liszt Ferenc téri padon olvastunk sötétedésig, egészen addig, míg bele nem fájdult a szemünk és nem vacogtunk a hidegtől. Emlékszem, egyszer becsuktad a könyvet, magad elé meredtél és azt mondtad:

— Te ha én megnövök és sok pénzem lesz, én annyi könyvet veszek...

Azóta eltelt jónéhány év. Az ifjabb Szilassy már messze, valahol Californiában van. Te itt állsz a körúton, jólítőzöttén, vidáman, elegánsan, könyvek vannak a hónod alatt és azt mondd: ma már nincs jelentősége a saját könyvtárnak! Téged a Pithagoras-tétel, a számok és a mérési ábrák definíciói a tervező-asztalhoz irányítottak. Engem a grammatika, a betűk és a papírra kényszerítő gondolatok szenvedélye, a zsurnalistikához vezettek. Engedd meg, hogy ebben a minőségemben is vitatkozzam veled.

Beszéltem egy könyvterjesztővel. Fekete Lajosnénak hívják, és a XIV. kerületi KÖZERT Vállalatnál dolgozik. Elmondta, hogy az év elejétől, májusig 1800 forint értékben adott el könyvet. Lexikonokat, ismeretterjesztő műveket, útleírásokat, ifjúsági és szépirodalmi regényeket. 1800 forint értékben. Tudod mit jelent ez? Azt például, hogy az 1100 forint fizetésű Sugár Miklósné — a'ci ugyancsak ennél a vállalatnál dolgozik — minden hónapban 40—50 forint értékben vásárolt könyveket. Pedig özvegyasszony és két kislánya is van. És hatszáz kötetes könyvtára. Igen, hatszáz kötetes könyvtára, az 1100 forintos fizetéséből. Nem akarok veled tovább vitatkozni, csak ide írom még az ő szavait:

— Van értelme 1962-ben is a saját könyvtárnak. Éppen azért, mert 1962-ben gyorsabb az életritmus, a tempo, az emberek sietősebbek és elfoglaltabbak. Sokszor nincs időnk arra, hogy egyszerűen végigolvassunk egy könyvet, 1962-ben tanulnak az emberek, képzik magukat. Nagyszerű dolog az, ha az ember fel akarja eleveníteni a régebben tanultakat, ki akar keresni egy részt a régebben olvasott regényből, odamegy a könyvszekrényhez és kihúzza a könyvet. Arról nem is beszélve, hogy a modern bútorzathoz ma már —, ha úgy tetszik 1962-ben —, hozzátartozik a könyvállvány, könyvespolc vagy könyvszekrény. Könyvtárba is járok, mert nincsen pénzem arra, hogy minden könyvet megvegyek. de könyvtáram is van. Nem is tudják elképzelni, milyen jó érzés az, amikor a kislányaim böngészgetik a könyveimet. Én mindig a szomszédba jártam kölcsönkérni...

Hát ez az, kedves Barátom! Ha semmi más, de ez az egy mondat jusson eszedbe olyankor, amikor ledobod magad a díványra, közelebb húzod a hamutartót, fölkatintod a kis olvasólámpát, rágyújtasz és belelapozol egy könyvbe...

Chester A. Mos